METHODVS FACILIS
VERAM ECCLESIAM
LVMINE RATIONIS INVENIENDI
ACATHOLICIS PROPOSITA

A quodam Caluiniſta, ſeu Reformato per Dei Miſericordiam infinitam in gremium Sanctæ Matris Eccleſiæ Catholicæ Apoſtolicæ Romanæ nuper reducto.

Non eſt volentis neq; currentis, ſed Miſerentis Dei.

VENETIIS, M. DC. LXXVI.

Typis Io: Franciſci Valuaſenſis.
Superiorum Permiſſu.

METHODVS FACILIS

VERAM ECCLESIAM
LVMINE RATIONIS INVENIENDI
ACATHOLICIS PROPOSITA

A quodam Caluiniſta, ſeu Reformato per Dei Miſericordiam infinitam in gremium Sanctæ Matris Eccleſiæ Catholicæ Apoſtolicæ Romanæ nuper reducto.

Non eſt volentis neq; currentis, ſed Miſerentis Dei.

Quod mihi ſecundum ipſorum Caluiniſtarum ſeu Reformatorum principium ex Eccleſia Reformata egredi liceat.

REformati dicunt, ſe ſoli Sacræ Scripturæ nullis traditionibus, aut hominum inſtitu-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

tis fidem adhibere . Ideo Reformator Caluinus, aùt quiſquis ille fuerit Sacram Scripturam cæpit examinare, nulla traditionum, aut conſuetudinũ Eccleſiæ Catholicæ Romanæ, ex qua egrediebatur, habita ratione; & ita ex Sacra Scriptura determinauit Dogmata Fidei. Iàm quero, vtrum iſta Dogmata Fidei ità ſint credenda vnicuiquè Reformato, pro ùt à Reformatore, aut Reformatoribus determinata proponuntur, an verò vlteriori examine opus ſit, vt quis illa amplectatur. Si primum dicatur, ergò Reformatoris, qui homo fuit, inſtitutis, ab eiuſ-

dem

dem ſucceſſoribus traditis fides adhibenda eſt : quod repugnat Reformatorum Poſitioni. Si alterum aſſeritur, infero mihi liberum igitur eſſe Dogmatibus Fidei à Reformatore propoſitis aſſenſum denegare, ſi eadem meæ Sacræ Scripturæ interpretationi non conuenerint (aliàs enim vlteriùs iſtud examen prorsùs inutile foret) & conſequentèr me ex Reformata Eccleſia poſſe exire.

Quod ex Eccleſia Reformata egredi debeam.

CVm probatum ſit me ſecundùm ipſorum Reformatorum principium ex Eccleſia Reformata poſſe egredi, & tamen prætendant Reformati Eccleſiam ſuam veram Eccleſiam eſſe, omneſque alias plenas eſſe erroribus, operationem ſalutis impedientibus: dico illos non rectè ſentire. Conſequentia enim ex illorum principio ritè deducta contradicit directè opinioni, quam ijdem de veritate Eccleſiæ ſuæ fouent. Et quia in nulla Doctrina contrá-

tradictio vel minima poteſt admitti, ſequitur, aut principium Reformatorum eſſe falſum, aut Reformatam Eccleſiam veram Eccleſiam non eſſe, adeoque Reformatorum doctrinam, & ipſam Caluini Reformationem non eſſe à Deo. Cumque non ſint à Deo, clarum eſt, me poſt cognitam hanc veritatem ampliùs illis aſſentiri non debere, ſeu quod idem eſt, me ex Eccleſia Reformata debere egredi.

Quod nequeam tranſire ad Eccleſiam Lutheranam, vel ad Arminianam, Socinianam, Anabaptiſtarum, aliarumue ſimilium vllam.

OMnia hæc variarum ſocietatum, Chriſti nomen profitentium, ſed inter ſe inuicem circa articulos Fidei diſcrepantium, & ſe inuicem damnantium, capita, vti Lutherus, Arminus, Socinus, Menno, reliquique, quorum vnuſquiſque aut verus Reformator Eccleſiæ Catholicæ Romanæ, aut alicuius iam ex eadem Reformata Eccleſia vult haberi, eodem principio,

pio,

pio, quo & Caluinus vſus eſt, vtuntur, ſcilicet ſoli Sacræ Scripturæ nullis traditionibus, aut hominum inſtitutis fidem adhibendam eſſe. Et ſic eodem modo eadem, quæ de Caluino, eius Reformatione, & Eccleſia Reformata probauimus, applicanda ſunt Luthero, & vnicuique reliquorum Reformatorum, eorumdem Reformationi, & Eccleſijs, quas ſinguli formauerunt. Patet igitur me ad nullam harum Eccleſiarum poſſe tranſire.

Quod ego nouam Reformationem facere non poſſim.

CLariſſimum eſt ex præcedentibus; nam de me, in numero reliquorum iam dictorum Reformatorum conſtituto, & eodem, quo illi vſi ſunt principio vtenti, idem prorſus, quod de illis dictum eſt, aſſerendum eſſet.

Quod extra omnes Eccleſias viſibiles manere nequeam velut membrum alicuius Eccleſiæ inuiſibilis, ſed membrum debeam fieri alicuius Eccleſiæ viſibilis.

PRobatum eſt, nullam cuiuſuis Reformationē eſſe à Deo, & me nouam Reformationem incipere non poſſe. Si aliquis ergò iam mihi fortè dicat, me poſſe ſalutem meam operari, extra quamcumque ſocietatem, vel Eccleſiam Chriſtinomen profitentem, conſtitutum, modo Chriſtianus ſim. Ipſum rogo qua auctoritate illud affir-

met? reſpondebit ſe illud ex Sacra Scriptura probare. At ego regero, me ipſius opinioni aſſentire nec poſſe, nec debere, quoniam mea Sacræ Scripturæ interpretatio ipſius interpretationi directè contraria eſt.

Quod reuerti debeam ad Eccleſiam Catholicam Romanam, ſcilicet illam, ex qua omnes dicti Reformatores vel mediatè, vel immediatè prodiere.

CLariſſimè deducitur ex eo, quòd neque Reformatio Caluini, neque illa Lutheri, neque Arminij, ne-

neque Socini, neque Mennonis, neque reliquorum vllius ſit à Deo, neque ego nouam Reformationem facere poſſim, & tamen membrum debeam fieri alicuius Eccleſiæ viſibilis; me reuerti debere ad illam Eccleſiam, ex qua omnes dicti Reformatores vel mediatè, vel immediatè receſsere: quæ quidem Eccleſia, omnium illorum conſenſu eſt Eccleſia Catholica Romana, & ex hiſce omnibus concludo.

Catholicam Romanam Eccleſiam veram Eccleſiam eſſe, meque debere in eadem ſemper manere, & firmiter credere omnia illa,

quæ

quæ eadem mihi credenda proponit.

SOLI DEO GLORIA.

NE autem quis cogitandi anſam arripiat, me ſola hac ratiocinatione (quamuis ſola ſufficere meritò poſset) compulſum eſſe ad amplectendam Fidem Catholicam; neceſſarium duco, ex medijs, quibus Deus vti voluit ad mei conuerſionem, præcipua innuere potiùs, quam explicare (omnia Deo volente maiori cum otio accuratius, & pleniùs deſcripturus) vt vobis pateat, quam ſingularibus, & diuerſis modis

dis Deus ſuos ad ſe trahat, indeque occaſionem nanciſcamini mecum Diuinam gratiam pro vobis ipſis ad eundem effectum implorandi, eaque accepta, non deſinatis quoque mecum Deum ſuper tam ineffabile beneficium glorificare. Aliquot annos Deum Optimum Maximum ex toto corde oraui, vt mihi oſtendere vellet vias ſuas, in quibus, vt ipſi rectè ſeruirem, mihi ambulandum eſſet, fortitudinemque, & conſtantiam in ijſdem perſiſtendi mihi largiri, atque me magis, ac magis à mundo abſtrahere dignaretur. Sic euenit, vt exiſtenti mi-

hi

hi Romæ, (quo peruene-
ram tenebris horrendis, &
erroribus abominandis, ſci-
licet, Papam Romanum
Antichriſtum, omneſque
Eccleſiaſticos eius inſtru-
menta eſſe, & ſimilibus in-
uolutus, obduratuſque ma-
iori quàm Caluiniſmus ſug-
geſſerit vnquam, contra
Catholicos auerſione, &
odio) in manus inciderit,
annus circiter agitur, qui-
dam liber Gallico Idioma-
te conſcriptus cui titulus
erat.

La Perpetuité de la Foy de l'Egliſe Catholique touchant l'Euchariſtie defendue contre le liure du ſieur Claude Miniſtre de Charenton.

Quo

Quo lecto conuictus in me ipſo remăſi veritatis Fidei Catholicæ, ea tamen conditione, vt ſi Prædicantes Caluiniſtæ, ſeu Reformati, mihi in Patriam reuerſo, plenam dicti libri refutationem poponere potuiſſent, à Fide Catholica amplectenda abſtinerem; ſin minus, incontinenter me in gremium Sanctæ Matris Eccleſiæ Catholicæ Romanæ proijcerem; interea mecum deliberans, an non tenerer ſubitò cum meis Parentibus de occaſione meæ dubitationis circa veram Religionem per litteras conferre, & eiuſdem ſolutionem à Prædicantibus

ex-

expoſcere. Poſtea cæpi attentiùs, maiorique cum reflexione Sacrã Scripturam legere, conſiderare Dogmata, ritus, & ceremonias Eccleſiæ Catholicæ, luſtrare antiqua Ædificiorum, Templorumque Vrbis Romæ monumenta, & examinans vitam Catholicorum, eandem in generali cum vita Acatholicorum conferre; hoc cum fine, an non aliquid vtilitatis ad propoſitum, confirmationemque meam ex omnibus iſtis haurire poſſem. Animaduerti hoc pacto, mihi neceſſariò concludendum, Dogmata Eccleſiæ Catholicæ hodiernæ eadem eſſe

cum

cum Dogmatibus Eccleſiæ Primitiuæ, atque Catholicam Doctrinam in multis ab Acatholicis, aut malignè proponi, aut perperam intelligi. Similiter non potui comprehendere quomodo Catholici, ſi in erroribus tàm enormibus, & impijs, vt Acatholici prætendunt, verſarentur, religioſiùs tamen tàm intrinſecùs, quàm extrinſecùs, maiorique cum Charitate vitam tranſigant, quam ipſi Acatholici; & tanti Sancti, miraculaque innumera inter Catholicos extiterint, cùm inter Acatholicos nullum horum reperiatur; quas Sanctorum vitas, quæque mi-

miracula omninò negare velle, arrogantiam inſanam, & temeritatem perabſurdam (ibique merito) reputabam.

Inde hiſce, & ſimilibus rationibus ſtabilita mea perſuaſione de veritate Fidei Catholicæ, Roma diſcedens, & Venetijs aliquibus ſeptimanis tranſactis, tandem Patauium perueni, vbi in Templo SANCTI ANTONII DE PADVA dicti, poſtquam more meo conſueto Diuinam Maieſtatem ex toto corde ſupplex oraſſem, imaginem depictam eiuſdem Sancti contemplatus, maximam in mente commotionem percepi

cepi

cepi, ſpiritualiumque mihi videbar ſuffundi torrente cogitationum. Hæc animi commotio multum incrementi cæpit, dum ad Arcam eiuſdem Sancti iterum Deum orabam, conſiderabamque miracula ſua vndequaque illic in marmore expreſſa, rursùſque alacriter excreuit, perſpecta Templo contigua ſchola, quam eiuſdem Sancti nominant, vbi inter alia Sancti Miracula particulariùs annotaſſem illud, quod ibidem de proſtratione Muli ante Sanctiſſimum Altaris Sacramentum depictum eſt. Ex inde tam viuam illuminationem, & perſuaſionem in-

internam de veritate Fidei Catholicæ percæpi, vt ſequenti mane Patauio diſcedens, ad iter meum per Lombardiam proſequendum, & ſequentibus diebus donec Mediolanum peruenerim, nihil aliud mente voluere, nihil aliud cogitare potuerim, quam nunc meas preces à Deo exauditas eſſe, qui tam ſenſibili modo me ad veram Fidem, mediante ſuo GLORIOSO ANTONIO, de quo Sancto in tenebris adhùc verſatus peſſimè ſenſeram, vocaret. Tam conſtans, & vehemens iſta perſuaſio fuit, vt paupertatem, & reliquas mundi aduerſitates,

tates libenter, ſi opus fuiſſet, ad nominis Domini noſtri Ieſu Chriſti in Eccleſia Catholica Romana faciendam profeſſionem, ſuſtuliſſem; multaque iam circa conuerſionem meorum, & de vita mea in poſterum inſtituenda cogitauerim, cum reſignatione tamen meæ ad Diuinam voluntatem. Heæ cogitationes, vti dixi, continuè mentem occuparunt, donec Mediolanum peruenerim, in qua Ciuitate loca, Templaque, vbi Sancti Auguſtini conuerſio contigit, & idem Sanctus Fidei Catholicę profeſſionem S. Ambroſio exhibuit, incredibili cum con-

ſolatione luſtratus ſum, & tanta pariter cum admiratione, vt vix mihi imaginari potuerim, quomodo aliquis hæc omnia perſpiciens, & perpendens extra Catholicam Eccleſiam manere poſſit, aut audeat, ita vt hinc magis confirmatus fuerim, cogitationes, quas in via habueram, verè à Deo prouenisse.

Mediolano abiens per Liguriam in Etruriam perrexi, viſiſque ibi Piſis, Liburnio, & Lucca, quotidie Deo gratias agens pro tam incomprehenſibili beneficiorum cumulo, ab ipſius Miſericordia infinita mihi cōceſſo, & orare perſeuerans,

vt

vt mihi particulariùs adhuc Sanctiſſimam voluntatem ſuam patefacere dignaretur, perueni Florentiam, ſed alijs cum finibus, alia cum intentione, quàm Maieſtati Diuinæ placuit. Decreueram enim apud me ipſum illic tempus optimo ſecundum mundi ſententiam modo conſumere, & Conſtantinopolim cum Smirnenſi claſſe proficiſci, putans me ſat acturum, ſi interim à Domini manu ex hac vita abreptus, antequam publicam profeſſionem Fidei Catholicæ feciſſem, quam demum poſt duos, aut tres annos in Patria facere ſtatueram, nem-

pè vt oſtenderem me priùs Patrię meæ aliquo in munere ſeruire, Parentibuſque in omnibus obſequi voluiſſe (notate aſtutiam ſubtiliſſimam communis inimici, qui ſe aliquando in Angelum lucis transformat) & hoc pacto plures animas per Dei gratiam ad veram Fidem perducere potuiſſem, ſuſpirare tantum ad Deum poſſem. Domine miſerere mei, contritionem veram habeo meorum peccatorum, mori volo, & morior in Eccleſia Catholica Romana, quam veram tuam Eccleſiam eſſe tibi confiteor, & ſi Pater ſpiritualis accerſiri poſſet, ipſi eadem

confiterer. Tranſacto igitur ita circiter menſe vno Florentiæ, caſu neſcio quo, ad virum quendam ex Lutherano Catholicum, cui Deus in rerum tàm naturalium quàm diuinarum notitia ſingulares gratias fecit, perueni, cumque de varijs rebus, nihil ad religionem ſpectantibus, habito colloquio, recolligens ipſum certam Epiſtolam alicui Philoſopho in noſtris partibus perſcripſiſſe, de qua multa illo tempore audiueram, curioſitate captus ſum illum de hac aliqua interrogandi, eodemque tempore ſciendi, quibus ille ductus rationibus ad Catholi-

cos acceſſerat, nondum tamen ipſi meas cogitationes circa religionem apertè ſignificans. Hæc omnia ille mihi tàm amicè, & tàm Chriſtianè explicuit, vt hunc illum eſſe, cum quo de omnibus, quæ mihi circa eadem acciderant, conferre commodè poſſem, iudicauerim. Atque ita ille aliquas difficultates, quæ de nouo mihi obuenerant, ex eo quod omnia accuratiùs, quàm nunquam antea feceram, cæperam examinare, ſoluit, mihi ſuadens interim, vt recordatus quinque vulnerum Chriſti, quinquies ad Deum in dies ſuſpirarem de venia meo-

rum commiſsorum peccatorum, cum verò illorum dolore, & firmo propoſito priùs millies mori, quam de nouo deliberatè Deum oſtendere. Hoc obſeruans pro mea imbecillitate, vberem cum Dei gratia in ſpiritualibus profectum breui feci, ac id circò vobis omnibus idem conſulendo obligatum me credo; ſed vt nullius dictis fidens neque Caluiniſtarum, neque Catholicorum, & abſtrahens ab inſtinctu Diuino, de quo antea egi, experirer, an non breui, & ſuccincta Analyſi veritatem Fidei Catholicæ inueſtigare poſſem, iſti operi

me accinxi, illamque quam vobis ſupra propoſui Methodum ad eandem veritatem euincendam facilimam inueni. * Non obſtantibus omnibus iam dictis argumentis, quæ mihi validiſſima videbantur, & licet perſuaſus de veritate Fidei Catholicæ diù fuerim, mira res eſt, duriſſimum tamen mihi videbatur tranſitum tanti momenti facere, & aliquando mihi maximam vim inferri putabam, vbi credidi me diutius profeſſionem Fidei Catholicæ publicam diferre non poſſe; Mœrore tunc amariſſimo animus angebatur, momento poſt ſuauibus, dulciſſimis,

placidis, & tranquiliſſimis cogitationibus mens ſummè gaudebat impatiens horæ, qua me Catholicæ Eccleſiæ membrũ gloriari poſſem, totaque Amore Dei, & proximi accenſa. Quæ animi lucta interna cum aliquot dies perduraret, manifeſtè cognoui, eam eſſe inter carnem, & ſpiritum; inter cogitationes à diabolo, & à Deo venientes. Sic itaque tandem mihi ipſi dixi cum Diuo Auguſtino: Quid in te ſtas,& non ſtas? Proijce te in Deum, noli metuere, non ſe ſubtrahet, vt cadas; Proijce te ſecurus, excipiet, & ſanabit te. In te Domine ſperaui non con-
 fun.

fundar in æternum.

Atque hæc vti dixi ex medijs quibus Altiſſimus ad mei conuerſionem vti voluit, præcipua fuere : quæ forſitan hìc nudè etiam mentibus veſtris vno intuitu luſtranda ſubieciſſe iuuabit titulo rationum capitalium, quæ me ad Fidem Catholicam amplectendam compulerunt, & ad quas reliquas referre liceat.

Prima eſt. Dogmata Eccleſiæ Catholicæ Romanæ hodiernæ eadem eſſe cum Dogmatibus Eccleſiæ Primitiuæ.

Quòd partim ex ipſius Sacræ Scripturæ locis claris euincitur, atque euidentiſ-

ſimè

ſimè patet ex conſenſu Sanctorum Patrum, qui primis quinque ſæculis vixerunt, quoſque Orthodoxos fuiſſe, & Eccleſiam ab hæreticis repurgaſſe ipſi Caluiniſtæ ſeù Reformati, & Lutherani fatentur. Nec non ex conſenſu Græcorum, Armeniorum, & Æthiopum illorum, qui ſeſe Eccleſiæ Catholicæ Romanæ ſubijcere nolentes, eadem tamen, quæ Catholici circa Euchariſtiam, interceſſionem Sanctorum, Purgatorium, Feſtiuitates, Ieiunia, &c. credunt, & obſeruant. Et tandem non obſcurè ex antiquis Ædificijs, Templiſque Romæ, & complu-

rium aliorum locorum colli-
gitur.

Secunda. Doctrinam Catholicam, ab Acatholicis, aut malignè proponi, aut perperam intelligi; vt patet circa cultum Imaginum, Indulgentias, aliaque: Nec non præcipuè elucet ex eo, quod Acatholici Catholicorum quorundam abuſus, & vitia, quæ omnia perſonalia ſunt, & ab Eccleſia ipſa damnantur, applicent tamē Doctrinæ eiuſdem Eccleſiæ, atque multa inepta, falſaque proferant de Eccleſiaſticis perſonis in genere, & de ijs rebus, quæ Romæ notatu digna occurrunt.

Tertia. Vitam Catholi-
co-

corum, & extrinſecùs, & intrinſecùs meliùs, ſanctiùſque eſſe compoſitam, quam vitam Caluiniſtarum, Lutheranorum &c. quo referendæ ſunt Sanctorum vitæ admirabiles, miraculiſque innumeris decoratæ, ac conuerſiones ſubitaneæ, & extraordinariæ Catholicorum omnia propter amorem Dei, & ipſius ſeruitium relinquentium &c.

Quarta. Diuinus inſtinctus, quo complector has animæ commotiones, illuminationes, & perſuaſiones internas, quas infinita Dei benignitas, & miſericordia in me primùm excitare voluit per Glorioſum

ſuum

ſuum S. ANTONIVM DE PADVA, de quo Sancto antea in tenebris adhùc verſatus peſſimè ſenſerã, & illas, quas poſtea varijs occaſionibus, & varijs in locis percepi.

Quinta. Illa ratiocinatio, quam vobis ſupra propoſui; vti & quædam alia argumẽta eiuſdem ferè naturæ, quæ, dum methodo dicta vtebar, mihi inciderunt, & quas nimis prolixum foret hic commemorare.

Sexta. Quod longum tempus Deum Opt: Max: ex toto corde oraueram, vt mihi oſtendere vellet vias ſuas, in quibus mihi, vt ipſi rectè ſeruirem ambulandum eſſet, fortitudinẽque, & conſtan-

ſtãtiam in ijſdem perſiſtendi mihi largiri, atque me magis ac magis à mundo abſtrahere dignaretur, ac rationes haberem validiſſimas, & ſufficientia ſigna interna credendi firmiter me eſſe à Deo exauditum.

Septima. Omnes dictas rationes inſecuta in me violenta inter carnem, & ſpiritum lucta, & ex eadem manifeſta dignotio ſpirituum diuerſorum ſibi inuicem cõtrariorum. Vide ſupra ad ſignum *

Omnia hæc adhuc clarius de die in diem ſentio, percipio, intelligo, comprehendo, tamque tranquillo ſum animo, vt ex innumeris tribu-

bulationibus, quibus fortè Dominus me viſitabat, mihi videar maiorem, ac maiorem conſolationem, & lætitiam cum ipſius Dei gratia percepturum, omniaque pati propter Chriſtum, & FidemCatholicam ſim paratus. Vobis omnibus eandem gratiam ex toto animo precor cum rectitudine voluntatis. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum Amen.

Florentiæ XXX. Iulij M.DC. LXXV.

Vidit Andreas Baba P. C. & cum originali manuſcripto diligenter collationauit.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE